

Het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) brengt samenwerking verder

Het OFL is een onafhankelijk platform voor overleg en samenwerking tussen de rijksoverheid en burgers, bedrijven en andere maatschappelijke organisaties. Het OFL ontwerpt nieuwe manieren van samenwerking en overleg en past deze toe op nationale opgaven in de fysieke leefomgeving, de omgeving waar we wonen, werken, reizen en recreëren. Daarbij horen ook onderwerpen als landbouw, natuur, energie en water.

Om Nederland ook voor toekomstige generaties leefbaar te houden, moet de overheid vaak scherpe keuzes maken over de inrichting van ons land. Dat is uitdagend. Mensen, groepen en organisaties kijken namelijk vanuit verschillende standpunten en overtuigingen naar bijvoorbeeld landbouw, woningbouw, infrastructuur en luchtvaart en hebben hier verschillende belangen bij. Bovendien zijn deze vraagstukken met elkaar verbonden. De vraag is: hoe komt de overheid hier tot afgewogen keuzes? Veel van deze vraagstukken kunnen alleen in samenwerking en samenhang verder worden gebracht.

Onafhankelijk platform voor overleg en samenwerking

Het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL) is bedoeld voor precies deze uitdaging, als onafhankelijk platform voor overleg en samenwerking tussen de rijksoverheid, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Samen werken aan een aanpak die deelbelangen overstijgt

Het OFL brengt mensen van de rijksoverheid en mensen uit de samenleving bij elkaar. Er wordt de tijd genomen om contact te maken en naar elkaar te luisteren. Zo wordt het makkelijker om het perspectief van de ander te begrijpen en kunnen partijen gezamenlijk tot een aanpak komen die uitstijgt boven de belangen van organisaties en individuen. Door reflectie- en leerprocessen onderdeel uit te laten maken van de

samenwerking, wil het OFL nieuwe vaardigheden aanreiken om anders samen te werken, zodat deze structureel ingebed kunnen worden.

Rijksoverheid en samenleving

Bij het OFL zijn vertegenwoordigers van de rijksoverheid - en bij bepaalde projecten ook de medeoverheden - betrokken. Vanuit de samenleving zijn in het OFL benoemde leden en deelnemers actief. De leden zijn structureel betrokken bij het OFL en hebben de mogelijkheid onderwerpen te agenderen. Vaak gaat het om belangenorganisaties, koepelorganisaties en brancheorganisaties. Deze organisaties zijn vanuit uiteenlopende perspectieven actief in het domein van de fysieke leefomgeving. Ook andere deelnemers worden uitgenodigd om mee te praten over specifieke onderwerpen, omdat hun perspectief op een onderwerp een verrijking kan zijn voor het overleg of de samenwerking.

Onafhankelijke voorzitters en secretarissen

Overleggen in het OFL worden voorgezeten door één van de onafhankelijke OFL-voorzitters en ondersteund door een team van secretarissen. Zij hebben geen belang bij een bepaalde uitkomst en waarborgen een onpartijdig proces. De voorzitters brengen veel bestuurlijke ervaring en kennis van maatschappelijke verhoudingen mee.

De secretarissen van het OFL verzorgen de volledige inhoudelijke voorbereiding van een overleg. Daarbij waarborgen zij een goede processturing en zorgen ze voor geschikte werkvormen om verder te komen dan het uitwisselen van standpunten. Het OFL maakt gebruik van methodieken, zoals Mutual Gains Approach, Theory U, Design Thinking en Future Search.

Overleg op maat voor elke samenwerkingsopgave

Iedere nieuwe opgave is vanzelfsprekend uniek en vraagt om maatwerk. Er zijn drie verschillende soorten overleg in het OFL.

1. Overleg gericht op consultatie

Bij consultatie vraagt de rijksoverheid maatschappelijke partijen om opvattingen of ideeën voor de ontwikkeling van bijvoorbeeld een visie, beleid, een programma of wet- of regelgeving. Dit gebeurt voordat hierover een politieke beslissing wordt genomen. Voorbeelden hiervan zijn de **consultaties voor het Deltaprogramma** en voor het **Actieprogramma Klimaatadaptatie Gebouwde Omgeving** en de **Mobiliteitsvisie**.

2. Overleg gericht op samenwerken

Waar bij consultaties de rijksoverheid beslist, deelt zij bij samenwerking de besluitvorming met maatschappelijke partijen, zoals bijvoorbeeld brancheorganisaties. Rijksoverheid en maatschappelijke partijen delen in dit geval gezamenlijk het eigenaarschap over het proces en de uitkomst. Er is sprake van gelijkwaardigheid en men moet er samen uitkomen. Denk bijvoorbeeld aan een deal, een akkoord, een collectieve visie of een convenant. Voorbeelden hiervan bij het OFL zijn het **Noordzeeoverleg**, het **Innovatielab Voor de oogst van morgen** en de **Agenda Natuurinclusief**.

3. Overleg gericht op reflectie

Reflectie is gericht op de interactie tussen de rijksoverheid en de samenleving: hoe verloopt het overleg, wat kan beter? Hoe zou de samenwerking een impuls kunnen krijgen? Reflecties leiden tot een adviesrapport van een OFL-voorzitter over de interactie tussen rijk en samenleving. Dat advies stuurt de OFL-voorzitter doorgaans aan één of meer bewindspersonen. Voorbeelden zijn: **Lessen in Participatie**, de **Commissie governance en participatie luchtvaart** en het **Programma Aardgasvrije Wijken**.

Uitgangspunten voor OFL-betrokkenheid

Een minister(ie) en/of OFL-leden vragen om inzet van het OFL.

De vraag heeft betrekking op een nationale beleidsopgave in de fysieke leefomgeving.

Voor die vraag is betrokkenheid van ministeries én samenleving nodig.

Er is behoefte aan uitwisseling van uiteenlopende belangen en perspectieven.

Er is behoefte aan een onafhankelijke voorzitter die ondersteund wordt door een onafhankelijk secretariaat.

Er is ruimte om te zoeken naar een passende vorm van OFL-betrokkenheid.

Contact

Wil je meer weten over het OFL? Ga dan naar www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

of mail het OFL-secretariaat op info@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl